

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Písek, Komenského 89

Komenského 89, 397 01 Písek

Identifikátor školy: 600 008 541

Termín konání inspekce: 5. - 9. leden 2004

Čj.:	g6-1008/04-5166
Signatura:	og4zx502

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk a literatura, německý jazyk, dějepis, základy společenských věd a informatika ve studijních oborech 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné, 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk a literatura, německý jazyk, dějepis, základy společenských věd a informatika ve studijních oborech 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné, 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk a literatura, německý jazyk, dějepis, základy společenských věd a informatika ve studijních oborech 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné, 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Školu zřizuje Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích jako příspěvkovou organizaci. Sdružuje gymnázium s kapacitou 660 žáků a školní jídelnu s kapacitou 550 jídel.

V době konání inspekce docházelo do 22 tříd 641 žáků ve studijních oborech 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné s délkou studia 4 roky, 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné s délkou studia 8 let a 79-41-K/610 Gymnázium - vybrané předměty v cizím jazyce s délkou studia 6 let, vyučovací jazyk český a francouzský, v denním studiu.

Inspekce proběhla ve 4letém a 8letém studiu všeobecného gymnázia na základě podnětu.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku sledovaných předmětů zajišťuje 23 učitelů. Většina splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Pro výuku informatiky není kvalifikovaný 1 učitel. V současné době si chybějící vzdělání doplňuje. Další vyučující informatiky (zástupce ředitele) nesplňuje podmínku odborné způsobilosti. Ředitel školy a jeho zástupkyně pro pedagogickou činnost splňují obě podmínky způsobilosti. Funkci výchovných poradců vykonávají 2 učitelé. Odbornou kvalifikaci pro výchovné poradce nemají, ale doplňují si ji studiem.

Organizace činnosti školy je přehledně zpracována v organizačním řádu školy. Školní řád vhodnou formou stanovuje pravidla chování a jednání žáků. Vedle zákazů a příkazů jsou v něm stanovena i práva žáků. Vedení školy tvoří ředitel školy, 2 zástupci ředitele a ekonom. Pravomoci a odpovědnost zástupců ředitele jsou přesně vymezeny. Statutární zástupce odpovídá především za ekonomickou oblast a chod školy, zástupkyně ředitele organizuje především pedagogickou činnost. Společnou práci koordinuje ředitel. Pracovníci školy mají stanovenou pracovní náplň, na jednotlivce jsou delegovány dílčí pravomoci. Organizační struktura školy je přehledná a funkční. Umožňuje včasný přenos informací všem zaměstnancům. Dokumentace související s organizací výchovně vzdělávacího procesu je vedena přehledně a systematicky.

Poradními a metodickými orgány jsou pedagogická rada a předmětové komise. Klasifikační pedagogická rada se schází podle plánu 4x ročně. Jsou z ní pořizovány zápisy. Aktuální informace jsou předávány rychle a přesně na provozních radách, při osobním kontaktu a na nástěnkách. Ve škole pracuje 9 předmětových komisí. Mají za úkol koordinovat práci jednotlivých vyučujících, připravovat pro ředitele školy úpravy učebních plánů a osnov, otázky a témata maturitních prací a sestavovat otázky k maturitním zkouškám. Činnost některých komisí není plně efektivní (plánování a rozvržení učiva v dějepisu). Vyučující jsou pověřováni dalšími úkoly. Podílejí se na sestavování tematických plánů, uvádění začínajících učitelů, předkládají požadavky na nákup didaktických pomůcek, zabývají se výběrem vhodných učebnic, sestavují maturitní otázky, spolupracují při přípravě přijímacího řízení. Vyhledávají nabídky a možnosti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Rada školy není zřízena. Ředitel školy spolupracuje se studentskou radou, ve které mají všechny třídy svého zástupce. Z jednání se pořizují zápisy. Řeší se především provozní problémy. Některé z nich se často opakují.

Vedení pedagogických pracovníků je v kompetenci ředitele a jeho zástupkyně pro pedagogickou činnost. Z předložených zápisů pedagogických rad vyplývá, že pozornost je věnována zejména organizačním záležitostem a výsledkům výchovně-vzdělávacího procesu bez podrobnější specifikace. Metodické a odborné vedení učitelů není patrné. Vedením začínajících učitelů jsou pověřováni učitelé podle své aprobační. V tomto školním roce ve škole začínající učitelé nejsou. Nepedagogické pracovníky řídí ekonom.

Kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu vykonává ředitel převážně pouze rozhovorem s učiteli a žáky. Hospitační činnost probíhá podle rámcového plánu, ve kterém je uvedena jako jeden z nástrojů kontroly pedagogického procesu bez stanovení cílů. Její četnost neodpovídá velikosti školy. Ředitel školy provádí podle jeho sdělení asi 10 hospitací ročně. Zápisy z nich nepořizuje. Hospitacemi a kontrolami pedagogické dokumentace je pověřena rovněž zástupkyně ředitele. V tomto školním roce ještě nebyla hospitační činnost zahájena.

Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Na jeho plánování se výraznou měrou podílejí předmětové komise. Posuzují nabídky a účastníky vybírají většinou podle zájmu vyučujících. Další vzdělávání učitelů se soustřeďuje především na vzdělávání v oblasti informačních technologií a na akce Pedagogického centra v Českých Budějovicích. Všichni vyučující německého jazyka absolvovali zahraniční studijní stáže a pobyty. Ředitel školy prochází funkčním studiem vedoucích pracovníků ve školství.

Při hodnocení zaměstnanců školy jsou zohledňovány činnosti nad rámec běžných pracovních povinností.

Personální podmínky výuky mají dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Provoz školy je zajištěn ve vlastních prostorách. Prostředí je čisté a většinou upravené. Ve společných prostorách je patrná cílená péče o estetický vzhled. Chodby jsou vkusně vybaveny výtvarnými pracemi žáků. Sledované předměty se vyučovaly v prostorných a světlých kmenových, jazykových a odborných učebnách. Třídy působily esteticky rozdílně. Některé byly pěkně osobitě upraveny (vymalované třídy s antickými motivy či podmořským světem), jiné nepůsobily podnětným dojmem. Žákovský nábytek pouze jedné velikosti je dílem starší dílem nový. Pro část žáků především na nižším stupni je příliš vysoký, neumožňuje jim zaujmout pohodlnou pracovní polohu. V učebnách nejsou v potřebné míře pomůcky ani

didaktická technika. Vše je nutno do tříd donášet. Umístění didaktické techniky mimo třídy přispívalo k tomu, že obvykle nebyla ve sledovaných hodinách využívána.

Jazykové učebny jsou vhodně vybaveny mapami a obrazovým materiálem z německy mluvících zemí, gramatickými přehledy, žákovskými pracemi. K dispozici je běžná didaktická technika. Výuka informatiky probíhala ve 2 prostorných, světlých, moderně vybavených odborných učebnách, s odpovídajícím osvětlením a zatemněním. Žáci v nich pracují s 8 počítači, učitel má samostatné pracoviště. Počítače o dostatečné kapacitě a výkonnosti jsou síťově propojeny se serverem, který je mikrovlnně připojen k internetu. Softwarové vybavení je aktuální a umožňuje naplňovat učební osnovy. V obou učebnách je umístěn dataprojektor. K demonstraci pracovních postupů, zobrazování dat a kontrole práce žáků efektivně slouží videopropojení s jednotlivými počítači. Žáci mají k dispozici tiskárny. Výuce slouží i nástěnky a plakáty s odbornou tematikou. Učebny jsou přístupné každý den v odpoledních hodinách s odborným dozorem (od 5. vyučovací hodiny, pokud neprobíhá výuka). V menší místnosti jsou umístěny 4 počítače s připojením k internetu. Žáci k nim mají volný přístup kdykoliv během dne.

Stravování žáků je zabezpečeno ve vlastní školní jídelně. Žáci si mají možnost zakoupit občerstvení ve školním bufetu.

Učitelé mají pro přípravu výuky k dispozici většinou dobře vybavené kabinety, dostatek odborné literatury, vlastní zásobníky materiálů, mají možnost kopírovat. Významné místo v zázemí školy představuje školní knihovna. Obsahuje asi 22 tisíc knih a je umístěna v prostorném moderním prostředí. Je zaměřena na klasickou beletrii, která bývá zpravidla doporučenou četbou žáků, a na cizojazyčnou literaturu, zejména francouzskou. Knihovna je zodpovědně vedena a spravována. Je využívána žáky i vyučujícími, kteří zde mají k dispozici také počítač s internetem. Řadu anglicky psaných knih škola získala formou daru prostřednictvím Britské rady. Pomůcky jsou pravidelně modernizovány. Vyhovující starší se soustavně udržují. V nižších ročnících gymnázia pracují se schválenými učebnicemi, ve vyšším stupni gymnázia mají učebnice podle doporučení vyučujících. Základní učebnice německého jazyka jsou doplňovány dalšími materiály - časopisy, noviny, materiály z internetu. Ve 4. ročníku je zařazována beletrie. Pomůcky pro výuku zeměpisu jsou umístěny v kabinetu společném pro zeměpis, dějepis, občanskou nauku a základy společenských věd. Kromě žákovských globů se využívají odborné publikace a časopisy a videonahrávky. Zeměpisné mapy jsou uloženy ve sborovně. Dějepisné nástěnné mapy a školní dějepisné atlasy nejsou k dispozici v potřebném množství.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech jsou dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace vyučovaných oborů

Vyučované obory jsou realizovány v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Škola vyučuje podle platných učebních dokumentů. Učební plány schválené ředitelem školy vycházejí z generalizovaného učebního plánu schváleného MŠMT ČR. Žákům vyšších ročníků umožňují výběrem volitelných předmětů prohloubit si znalosti ve vybraných předmětech. Rozvrh hodin je sestaven podle učebních plánů schválených ředitelem školy. Ze zápisů v třídních knihách a kontroly žákovských písemností vyplynulo, že učební osnovy zvoleného vzdělávacího programu byly s výjimkou výuky dějepisu průběžně plněny. Kontrolou v třídní knize maturitního ročníku 4letého gymnázia bylo zjištěno, že nebyly

splněny učební osnovy v předmětu dějepis ve školním roce 2002/2003. Poslední zápis v třídní knize se vztahuje k tématu konce 2. světové války. Učivo z 2. poloviny 20. století nebylo probráno. Povinná dokumentace školy byla vedena průkazně a úplně na předepsaných tiskopisech. Výroční zpráva o činnosti školy byla zpracována podle platných právních předpisů.

Výuka je s výjimkou dějepisu v souladu se schválenými učebními dokumenty vyučovaných oborů.

Kontrola naplňování učebních osnov není systematická a důsledná. Provádí ji ředitel a jeho zástupkyně při hospitační činnosti, při kontrole třídních knih a v průběhu maturitních zkoušek. Hospitační činnost není prováděna systematicky a s dostatečnou četností. V tomto školním roce nebyla ještě zahájena. Vzhledem k absenci pravidelné zpětné vazby tak dochází v některých případech k neplnění učebních osnov (výuka dějepisu). Celková analýza namátkově prováděné kontrolní činnosti je sporadická a v této oblasti jsou rezervy.

Kontrola naplňování učebních osnov je neúčinná.

Rozvrh vyučovacích hodin a přestávek odpovídá psychohygienickým zásadám a respektuje potřeby žáků. Vychází z reálných možností využití učeben a skladby vyučovacích povinností vyučujících. Počet hodin výuky v jednom sledu je v souladu s právním předpisy. Řád školy slouží jako základní norma chování žáků. Jsou v něm zakotveny povinnosti i práva žáků. Doplnují jej řady odborných učeben. Ustanovení řádů odpovídají potřebám výuky a jsou dodržována. Rodiče žáků získávají informace na plánovaných třídních schůzkách, případně telefonicky, písemně nebo osobně.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy je funkční.

Funkci výchovných poradců vykonávají 2 učitelé. Mají funkčně rozdělené kompetence. Jeden vede evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, spolupracuje s rodiči, věnuje se žákům nižšího stupně gymnázia. Druhý je zaměřen především na další profesní orientaci žáků vyššího stupně. Spolupracuje s pracovníky studijních oddělení vysokých škol a s úřadem práce. Oba spolupracují s pedagogicko-psychologickými poradnami a speciálně-pedagogickými centry. S koordinátorem preventivní péče se podílejí na tvorbě programu specifikovaného podle potřeb žáků. Žáci školy se úspěšně zapojili do Peer programů. Školní psycholog ani speciální pedagog ve škole nepůsobí.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk a literatura

Týdenní dotace předmětu je v souladu s příslušnými učebními plány. Učivo předmětu je rozvrženo do jednotlivých ročníků prostřednictvím tematických plánů, které si zpracovávají učitelé pro třídy, ve kterých vyučují. Tematické plány jsou v souladu s osnovami, ale mají různou úroveň zpracování a jen některé z nich jsou funkčním pravidelně aktualizovaným pracovním materiálem. Ačkoliv podle záznamů v kontrolovaných třídních knihách jsou osnovy plněny, v hospitovaných hodinách často nesouhlasilo probírané učivo s učivem plánovaným. Ve škole je zřízena předmětová komise, z jejíž schůzek jsou vedeny neformální zápisy. Vyučující cítí potřebu vzájemné spolupráce a zpětné vazby vzhledem k tomu, že předmět vyučuje mnoho učitelů. Ve společné práci převažují tradiční činnosti (volba učebnic, soutěže a olympiády, přípravy přijímacího řízení a maturitní zkoušky apod.). Jsou stanovena např. kritéria hodnocení, počty diktátů a slohových prací, ale v praxi nejsou vždy dohody o jednotném postupu v rámci školy respektovány. Ani vedení školy neprovádí v tomto směru funkční kontrolu (např. kontrolu klasifikace písemností žáků). Aktuální příprava vyučujících na hodiny byla zpravidla velmi dobrá a zodpovědná, avšak zvolené výchovně-vzdělávací cíle

často preferovaly odbornou, naukovou stránku výuky a opomíjely metody podporující aktivní učení žáků a rozvoj klíčových kompetencí.

Předmět vyučuje ve třídách sledovaných studijních oborů 13 kvalifikovaných vyučujících s příslušnou aprobací. To se příznivě projevuje v odborné úrovni výuky.

Materiální podpora výuky ve sledovaných hodinách byla na různé úrovni, stejně jako podnětnost kmenových tříd. Byla závislá na iniciativě vyučujících. V učebnách chybějí pro výuku češtiny pomůcky, které by žáci a vyučující zvláště v nejnižších ročnících mohli příležitostně využívat. Potřebné ukázky a pomocné materiály vyučující do hodin přinášeli, často používali kopírované texty. Didaktická technika byla ve sledovaných hodinách využita jen ojediněle.

Stavba sledovaných hodin byla většinou tradiční. Úvodní seznámení s tématem bylo jen málokdy motivačně rozvedeno, závěrečné shrnutí a zhodnocení společné práce často chybělo. Tempo výuky většinou odpovídalo věku žáků a probíranému učivu. Výuka byla celkově vedena s velmi dobrou odbornou erudicí, méně se již vyučující zaměřovali na metody práce, které by podporovaly aktivní učení žáků. Převažovaly hodiny výkladového charakteru s převahou verbálního projevu učitele a frontálně řízených činností. Vyučující postupovali zpravidla v souladu s didaktickými zásadami, dbali na systemizaci učiva, na vztahové i časové vysvětlení souvislostí, ale aktivních činností žáků bylo zařazováno většinou málo. V menšině byly hodiny založené na tvořivém přístupu vyučujících a na výborném kontaktu s žáky. Efektivitu těchto hodin zvyšovalo zařazování kreativních úkolů, kooperativních činností, učení prožitkem, spojování složek českého jazyka a uplatňování mezipředmětových vztahů. Tyto činnosti přirozeně rozvíjely sociální dovednosti žáků a podporovaly jejich osobnostní rozvoj.

Žáci byli v hodinách motivováni zpravidla vysvětlením významu učiva, donesenými doplňujícími názornými materiály, chyběla však výraznější motivace založená na týmových činnostech, zapojení více smyslů, problémových úkolech, vzájemném hodnocení, případně směřovaná ke každodennímu životu. Pozitivní charakter mělo průběžné slovní hodnocení žáků, i když se objevovalo jen u některých vyučujících. Klasifikace ve sledovaných hodinách až na jednu výjimku odpovídala předvedenému výkonu žáků, nebyla však běžně zdůvodňována. Kontrolované písemné práce žáků vycházely z probraného učiva, se sumárními výsledky se však dále nepracuje. V některých případech se vyskytla neobjektivní klasifikace, která nerespektovala předem stanovená kritéria.

Vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky probíhala zpravidla na partnerské úrovni. Vyučující přistupovali k žákům vstřícně a většinou i s přiměřenou tolerancí. Žáci však neměli vždy dostatečný prostor pro rozvoj komunikačních dovedností nebo pro aktivní uplatnění.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a literatuře hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v německém jazyce a v konverzaci v německém jazyce

Ve škole se vyučují jako povinné předměty anglický a německý jazyk, jako nepovinný předmět ruština, španělština a latina. V současné době převažuje zájem o anglický jazyk. Žáci 8letého gymnázia proto procházejí vstupním testem z anglického jazyka a podle výsledků jsou rozděleni na 2 skupiny - jedna pokračuje v anglickém jazyce, druhá má stanoven jako první cizí jazyk němčinu. S výukou druhého cizího jazyka se začíná od tercie v rámci disponibilních hodin. Podobně probíhají jazykové vstupní testy a zařazování žáků do tříd v 1. ročníku 4letého gymnázia. V posledních dvou ročnících gymnázia je vhodně zařazena

konverzace v německém jazyce, která dává prostor pro přípravu k maturitní zkoušce a základním státním zkouškám na Jazykové škole v Českých Budějovicích.

Výraznou motivací pro žáky jsou poznávací zájezdy a zahraniční kontakty s partnerskou školou ve Vredenu (Německo). Na základě této spolupráce jsou zajišťovány výměnné žákovské pobyty. Pro tyto programy se daří získávat příspěvky z Česko-německého fondu budoucnosti. Motivačně působí i školou připravovaná školní kola konverzačních soutěží. Učivo je rozvrženo prostřednictvím tematických plánů, které odpovídají osnovám. Návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky je zajištěna.

Německý jazyk vyučuje celkem 7 učitelek. Všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka byla odborně a věcně správná. Většinou byla vedena v přiměřené míře v německém jazyce. Sledované hodiny probíhaly v jazykových učebnách nebo v kmenových třídách. Učitelky mají velmi dobré materiální zázemí v odborném kabinetě a velmi často doplňovaly základní učebnice pracovními kopiemi, slovníky, autentickými materiály. V hodinách byla využita i didaktická technika a názorné pomůcky.

Navštíveny byly hodiny německého jazyka a konverzace v německém jazyce. Hospitace proběhly u všech vyučujících v 8letém a 4letém gymnáziu. Sledované hodiny měly rozdílnou úroveň. Zpravidla byly velmi dobře připravené po stránce obsahové, méně pozornosti bylo věnováno metodám a formám práce.

Vyučující postupovaly přiměřeným tempem. V naprosté většině navštívených hodin převažoval frontální způsob výuky, a to i při činnostech, které byly vhodné pro práci ve dvojicích či ve skupinách. Rovněž v hodině konverzace byly zařazeny frontální formy práce, přestože se jednalo o početnou skupinu. Výuka byla neefektivní a nerozvíjela dostatečně komunikativní kompetence žáků. Vyučující věnovaly pozornost všem základním jazykovým dovednostem. Postupovaly systematicky, dbaly na časté opakování již osvojeného učiva.

Hlavními motivačními prvky byly autentické materiály, zajímavosti, u mladších žáků byla vhodně využita jejich zdravá soutěživost. Některým vyučujícím se dařilo motivovat žáky vlastním osobním zaujetím. Vyučující průběžně hodnotily jednotlivé činnosti žáků jen v některých hodinách. Ve většině hodin chybělo i závěrečné shrnutí a zhodnocení práce žáků. V několika hodinách probíhalo ústní zkoušení. Výkony žáků byly klasifikovány objektivně, ale ne vždy s potřebným doprovodným slovním hodnocením. Kontrolované písemné testy vycházely z probrané látky a byly objektivně hodnoceny. Všechny vyučující měly dostatek podkladů pro pololetní klasifikaci.

Vzájemná komunikace byla obvykle založena na partnerském vztahu. Učitelky přistupovaly k žákům s potřebnou vstřícností a tolerancí. Žáci s vyučujícími spolupracovali a vcelku ochotně se zapojovali do nabízených aktivit.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v německém jazyce byly hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu a základech společenských věd

Výuka společenských věd probíhala v běžných učebnách. Žáci mají potřebné učebnice. Vyučující dějepisu odebírají časopis Historický obzor a Dějiny a současnost, k dispozici mají odbornou literaturu. Školní videotéka obsahuje množství naukových videoprogramů. Nevýhodou je, že video se musí převážet, protože není zabudováno v učebnách. Tím se využívání této didaktické pomůcky komplikuje. Dějepis a základy společenských věd vyučují 3 učitelky a 1 učitel. Všichni splňují požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost a mají delší učitelskou praxi. Probírané učivo bylo interpretováno věcně a odborně správně.

Týdenní časová dotace obou předmětů je v souladu s učebními plány pro 4leté a 8leté gymnázium. Tematické plány vyučujících respektují platné učební osnovy.

Ve vyučovacích hodinách byly běžně používány učebnice, v základech společenských věd kopírované materiály (např. text kupní smlouvy), které žákům přiblížily problematiku probíraného učiva. V dějepise pracovali žáci s učebnicemi, měli k dispozici dějepisné atlasy a nástěnné mapy. Dále mohli nahlížet do obrazových a odborných publikací, vztahujících se k probíraným tématům. Moderní didaktická technika nebyla použita.

Sledované vyučovací hodiny měly převážně klasickou strukturu. Úvod byl zaměřen na frontální opakování, v omezené míře bylo zařazeno zkoušení jednotlivých žáků u tabule. Poté následovalo seznámení s cílem hodiny a prezentace nové učební látky. V dějepise převažovala metoda výkladu, kdy žákům byly předávány hotové informace. Výklad nové učební látky byl srozumitelný a navazoval na předchozí učivo. V některých hodinách byla zařazena samostatná práce žáků nebo skupinové formy práce. V hodinách základů společenských věd a zejména v seminářích byly zařazeny práce ve skupinách, problémové úkoly, práce s textem, referáty. Zvolené formy a metody práce vedly žáky k aktivnější účasti na výuce. Strukturované záznamy na tabuli, představující shrnutí učiva, si žáci zapisovali do sešitů.

Jako vstupní motivace byl používán odkaz na předcházející učivo a seznámení s novým tématem. Průběžná motivace byla ovlivněna zvolenými výukovými metodami a měla v hodinách dějepisu dobrou úroveň. Účinnější motivace byla v hodinách základů společenských věd. Nejlépe byli žáci motivováni v hodinách obou seminářů, které se vyznačovaly aktivním přístupem žáků k výuce.

Interakce a komunikace mezi vyučujícími a žáky se odvíjela na základě stanovených pravidel, vzájemného respektu a napomáhala vytvářet příznivé pracovní klima. Projevy nevhodného chování žáků se nevyskytly. Prostor pro diskusi, vyjadřování vlastních názorů a rozvoj komunikativních dovedností byl vytvářen převážně v seminářích.

Prověřování znalostí žáků bylo zaměřeno na opakování v úvodu hodin formou ústního zkoušení jednotlivců a krátkých písemných testů. Klasifikace byla vždy objektivní a zdůvodněná. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo využito. V rámci společenskovědních předmětů se vybraní žáci zúčastňují dějepisné olympiády, soutěže Mladý historik a dějepisné soutěže v Chebu. Žáci, kteří skládají maturitní zkoušku z dějepisu, se účastní akcí pořádaných pedagogickou fakultou JČU pod názvem Historia Magistra.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu byly dobré, v základech společenských věd velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpisu

Předmět je vyučován v souladu s učebním plánem. Učivo předmětu je rozvrženo do jednotlivých ročníků prostřednictvím rámcových obsahů učiva, které si učitelé konkrétně upravují jako časově tematické plány pro třídy, ve kterých vyučují.

Sledovaná výuka měla vždy stanoveny konkrétní cíle, se kterými byli žáci na začátku jednotlivých hodin seznámeni. Celková příprava na výuku byla koncepční, obsah učiva plynule navazoval na předcházející témata.

Předmět vyučují 3 učitelé, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Mnohaletou praxi mají 2 z nich. Do výuky se pozitivně promítlo zaujetí pro vyučovaný předmět a partnerský přístup k žákům, zejména u učitele s kratší praxí.

Sledovaná výuka probíhala v kmenových třídách. Všechny pomůcky je nutné donášet, a tak zejména využití audiovizuální techniky nebylo běžné. Mapy, odborná literatura, učebnice, atlasy, pracovní texty a materiály připravované učiteli byly efektivně a funkčně využity.

Stavba sledovaných hodin byla většinou tradiční. Vyučující zpravidla neopomíjeli úvodní seznámení s tématem a průběhem hodiny, naopak závěrečné shrnutí a zhodnocení společné práce někdy chybělo. Dominantním znakem bylo využívání frontálních metod práce (výklad

prokládaný řízeným rozhovorem). Jejich použití bylo vzhledem k obsahu učiva převážně vhodné. Ve sledovaných hodinách jednoho z učitelů žáci v menší části hodin (5 - 10 minut) hledali samostatně v učebnicích odpovědi na zadané otázky, vhodně zaměřované na vztahy, příčiny a důsledky jevů. Vzhledem k zadání úkolu v závěru hodin nebyly všechny otázky společně prodiskutovány, chyběl prostor pro vzájemnou konfrontaci názorů. Žákům tak chyběla bezprostřední zpětná vazba. Nemohli si ověřit, nakolik pochopili probrané učivo. Někdy učitel lpěl na přílišných podrobnostech. Žáci s několika výjimkami přistupovali k výuce pasivně. Učitel s kratší praxí zvolenými metodami a střídáním činností žáky aktivizoval a podporoval jejich schopnost vyvozovat nebo aplikovat učivo. Učitelé někdy využívali mezipředmětové vztahy. Po žácích nevyžadovali souvislý projev. Pozitivní byla volba přiměřeného tempa.

Při motivování žáků vyučující využívali především jejich dosavadní znalosti a zkušenosti z běžného života. Celkový zájem žáků a jejich aktivita v jednotlivých třídách byly rozdílné.

Učitelé s delší praxí v hodinách dominovali. V hodinách učitele s kratší praxí panovala příznivá atmosféra, která svědčila o partnerských vztazích mezi ním a žáky. Učitelé poskytovali žákům prostor pro vyjádření vlastního názoru v různé míře. Většinou preferovali naukové cíle předmětu. Na rozvoj komunikativních dovedností žáků dbali nedostatečně.

K prověřování znalostí žáků slouží běžné formy písemných prověrek, testů a různé formy ústního zkoušení. Frekvence známek odpovídala počtu hodin předmětu v učebním plánu. Ve sledovaných hodinách nebylo běžnou součástí výuky průběžné hodnocení ani vzájemné hodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpisu byly dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v informatice

Informatiku vyučují 3 učitelé. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje 1 z nich. Další vyučující nesplňuje podmínku odborné způsobilosti, 1 je nekvalifikovaný. Absence požadovaného vzdělání výuku negativně neovlivnila. Pozitivně se projeví odborné znalosti vyučujících, jejich delší praxe a zájem o vyučovaný obor. Promyšlená organizace vyučování, důkladná příprava všech činností, aktivní práce žáků, aplikace předávaných poznatků, zdůvodňované hodnocení byly základem efektivní práce v hodinách.

Výuka probíhala podle tematických plánů, které jsou v souladu s platnou učební osnovou. Pečlivá bezprostřední příprava učitelů na výuku spočívala převážně v přípravě zadání vhodných příkladů, vytvoření jejich vzorů a ukázek. Důsledkem byla vysoká efektivita využití učebního času. Učitelé při plánování výuky navzájem spolupracují. Předávané informace byly věcně a odborně správné.

Moderní hardwarové i softwarové zázemí bylo účelně a pravidelně využíváno. Efektivitu výuky snižoval malý počet pracovních míst v učebnách a z toho vyplývající nutnost práce většinou 2 žáků u 1 počítače. Učitelé se snažili vhodnou organizací výuky tento nedostatek vyvážit. V hodinách bylo používáno příkladů připravených na síťovém disku i v nakopírovaných dokumentech.

Vyučující řídili výuku s ohledem na aktuální složení tříd a náročnost probíraného učiva. Nové učivo bylo předáváno formou názorného a srozumitelného výkladu provázeného ukázkami pracovních postupů pomocí funkčního videopojení jednotlivých počítačů. Vyučování postupovalo v logických krocích. Výklad doplňovaly připravené příklady, na kterých si žáci procvičovali jednotlivé úkony. V následných komplexnějších úkolech si žáci osvojovali základní návyky a aplikovali nové poznatky. Ve všech sledovaných hodinách bylo učivo uváděno věcně správně a ve vazbě na dříve osvojené vědomosti a dovednosti. Výuka

probíhala vhodně formou dvouhodinových bloků. Tempo výuky bylo až na jednu výjimku přiměřené a dynamické. Na procvičení nových poznatků byl ponechán dostatek času.

Praktická využitelnost probíraného softwaru byla hlavním motivačním prvkem. Nemalý význam pro přístup žáků k předmětu mělo smysluplné využití materiálního zázemí (potřebná názornost). Učitelé se zaměřovali na praktické ověřování teoretických vědomostí. Žáci nad zadanými úkoly vedli s vyučujícími diskusi.

Pravidla stanovená pro práci byla žáky ve všech hodinách respektována. Vyjadřování učitelů bylo věcné a logicky správné. Žáci měli možnost vyjádřit vlastní názor, byli vedeni k přesné argumentaci a k diskusi o problémech. Ve sledované výuce vládla vždy pracovní atmosféra.

Výsledky práce žáků učitelé pravidelně sledovali a průběžně hodnotili. Klasifikace byla zdůvodňována v průběhu úspěšného řešení zadaných příkladů i při pravidelných testech. Menší pozornost byla věnována vedení žáků k sebehodnocení. Vyučující sestavili podrobná kritéria pro hodnocení souborných úkolů. Analyzovali společně se žáky nejčastěji se vyskytující chyby.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v informatice byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vedení školy hodnotí výsledky vzdělávání a výchovy v průběhu maturitních zkoušek. Průběžně je hodnocena účast žáků v olympiádách a soutěžích. Výsledky vzdělávání jsou komplexně hodnoceny na jednáních pedagogické rady. Hlavním kritériem pro sebeevaluaci školy jsou výsledky žáků při maturitních zkouškách a úspěšnost absolventů v přijímání k dalšímu studiu. K posouzení efektivitu výuky podle různých učebnic využívají vlastní srovnávací testy učitelé cizích jazyků. Škola srovnává úroveň dosažených znalostí a dovedností žáků prvních čtyř ročníků 8letého gymnázia s úrovní žáků jedné z píseckých základních škol. Žákům jsou zadávány stejné testy v některých předmětech. Škola nemá vytvořeny vlastní evaluační nástroje k porovnání výsledků vzdělávání v jednotlivých třídách a paralelních ročnících. Srovnávací prověrky v minulém školním roce nebyly prováděny.

Vzdělávání a výchova měly ve většině sledovaných předmětů dobrou úroveň.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Vedení školy má zpracovaný samostatný dokument o úpravě učebních plánů a osnov Dodatek k učebním dokumentům – ochrana člověka za mimořádných událostí čj. 13 586/03-22. Ten byl předmětem jednání pedagogické rady, porad vedení a předmětových komisí. Zápisy v třídních knihách dokumentují výuku sledované problematiky.

Příslušná témata byla zpracována do výchovných plánů třídních učitelů formou poučení žáků o bezpečnosti, a to především v situaci živelních pohrom a terorismu, a do tematických plánů předmětů biologie, zeměpis, chemie, základy společenských věd, občanská výchova a tělesná výchova. Jako další možné oblasti byly vyčleněny lyžařské a sportovně turistické kurzy, kterými postupně procházejí všichni žáci školy.

Učitelé, kteří vyučují danou problematiku, se ve sledované oblasti vzdělávají formou samostudia nebo se účastní akcí pořádaných Pedagogickým centrem České Budějovice, Červeným křížem Písek, Hasičským záchranným sborem Písek, popřípadě akcí pořádaných samotnou školou a prostřednictvím odborných exkurzí.

Materiálně-technické podmínky školy umožňují zajistit výuku této tematiky. Ve škole jsou k dispozici základní metodické příručky a didaktické a demonstrační pomůcky dodané ministerstvem vnitra. Průběžně jsou doobjednávány další materiály k dané problematice.

Škola spolupracuje se základními složkami integrovaného záchranného systému. Hlavními formami spolupráce je poskytování poradenské a metodické pomoci vyučujícím, zapůjčování pomůcek a provádění vzdělávací a osvětové činnosti pro žáky.

Celkem škola začlenila sledovanou tematiku do vzdělávacího programu na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol předškolních zařízení a školních zařízení je v souladu se zřizovací listinou školy.

Ředitel školy stanovil ve školním roce 2003/2004 v 2. ročníku oboru 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné počet žáků ve třídě na 34, a tím překročil nejvyšší povolený počet 33 žáků ve třídě.

Za účasti ředitele proběhlo jednání se studentskou radou. Se zástupci tříd byl projednán souhrnný výsledek dotazníku, který byl zadán třídám 3. B, 7. O, 8. O. Žáci odevzdali 75 vyplněných dotazníků (11,7 % ze všech žáků školy). Převážně pozitivně hodnotili vzdělávací program školy. Odpovědi dokládají, že ve škole nejsou problémy v oblasti sociálně-patologických jevů. Výrazně negativně hodnotili zájem učitelů o jejich názory na probírané učivo, na práci a dění ve škole. Poukazovali na obtížnost diskuse a uplatňování vlastních úsudků. V následné debatě upozornili, že v některých hodinách hospitovaných ČŠI vyučující vystupovali kolegiálněji než obvykle, používali pestřejší metody a formy práce a větší množství pomůcek.

Ve školním roce 2002/2003 se žák školy umístil na 1. místě v celostátním kole zeměpisné olympiády. V matematické a zeměpisné olympiádě a v anglické konverzaci získali žáci několik 1. míst v krajských kolech.

Škola udržuje kontakty se školami v Belgii, Francii, Dánsku, Německu a Maďarsku. Organizuje výměnné pobyty žáků.

Ve škole vychází studentský časopis GaPa.

V říjnu ve škole proběhla anketa Tvář ze školního průkazu. Do ankety se svolením žákyň vybral 1 vyučující 8 fotografií pořizovaných na studentské průkazy. Žáci školy hlasovali ze školní počítačové sítě a určili pořadí dívek.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Jihočeským krajem se sídlem v Českých Budějovicích ze dne 11. 9. 2001 včetně dodatku č. 1 ze dne 27. 11. 2001
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT ČR dne 21. 12. 2001 pod čj. 33 049/01-21
3. Doklady o dosaženém vzdělání učitelů sledovaných předmětů
4. Třídní knihy za školní rok 2003/2004
5. Školní řád ze dne 1. 9. 2003
6. Organizační řád ze dne 29. 8. 2002
7. Organizační plán platný ve školním roce 2003/2004

8. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2003/2004
9. Zápisy z pedagogických rad za školní rok 2002/2003 a 2003/2004
10. Plán kontrol na školní rok 2003/2004 ze dne 28. 8. 2003
11. Zápis z jednání studentské rady za školní rok 2003/2004
12. Učební plán oboru 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné, schválený MŠMT ČR dne 5. 5. 1999, čj. 20 595/99-22
13. Učební plán oboru 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné, schválený MŠMT ČR dne 5. 5. 1999, čj. 20 594/99-22
14. Učební plány schválené ředitelem školy pro školní rok 2003/2004
15. Učební osnovy předmětů český jazyk a literatura, německý jazyk, dějepis, základy společenských věd a informatika ve studijních oborech 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné a 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné
16. Dodatek k učebním dokumentům – ochrana člověka za mimořádných událostí čj. 13 586/03-22
17. Tematické plány hospitovaných vyučujících pro školní rok 2003/2004
18. Minimální preventivní program pro školní rok 2003/2004
19. Výroční zpráva za školní rok 2002/2003
20. Dotazník ředitele školy
21. Dotazníky zadané žákům tříd 3. B, 7. O, 8. O

ZÁVĚR

Pedagogický sbor je stabilizovaný. Jeho složení umožňuje plnit realizované vzdělávací programy. Většina vyučujících splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Skutečnost, že vyučující některých předmětů podmínky způsobilosti nesplňovali, neměla negativní vliv na celkovou kvalitu výuky. Činnost některých předmětových komisí není plně efektivní. Hospitační činnost neprobíhá s dostatečnou četností. V tomto školním roce ještě nebyla zahájena. Organizační struktura odpovídá velikosti školy a umožňuje její operativní řízení. Personální podmínky jsou dobré.

Materiálně-technické vybavení umožňuje efektivně zajistit výuku. Některé učebny jsou esteticky upraveny, jiné nejsou pro výuku podnětné. Učitelé většinou vhodně pracovali s pravidelně inovovanými učebnicemi. Pomůcky a didaktická technika nebyly vždy využívány v potřebné míře, protože se musí donášet do většiny učeben. Přístup k počítačům připojeným k internetu je možný kdykoliv v průběhu dne. Materiálně-technické podmínky umožňují plnit vzdělávací program, jsou na dobré úrovni.

Škola vyučuje obory v souladu s platným zařazením do sítě škol. Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech a umožňuje sledovat průběh a výsledky vzdělávání a výchovy. Systém kontroly naplňování učebních plánů probíhá standardními metodami, ale nesystematicky, nedůsledně a s nedostatečnou četností.

Pedagogické záměry školy vycházejí z výchovných a vzdělávacích cílů realizovaných vzdělávacích programů. Výuka ve sledovaných předmětech probíhala podle schválených učebních osnov. Dominantním znakem výuky bylo využívání frontálních metod práce (výklad, řízený rozhovor), jejichž nevýhodou byl v řadě případů malý prostor pro žáky na seberealizaci. Aktivita byla větší v hodinách, ve kterých žáci mohli projevit a uplatnit svůj názor. Učitelé se snažili vysvětlit smysl a význam učiva v kontextu toho, co žáci již znají. Efektivně komunikovali s aktivními jednotlivci, ostatní žáci byli i přes jejich snahu často pasivní. Učivo podávali věcně správně a srozumitelně. Rozvoji komunikativních dovedností žáků nebyla věnována potřebná pozornost. V některých hodinách převažoval verbální projev vyučujících. Žáci přistupovali k práci převážně zodpovědně, pracovali pozorně a soustředěně. Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly celkově dobré.

Z dotazníků zadaných žákům 3 tříd vyplynulo, že někteří z vyučujících se nezajímají o názory žáků a neumožňují jim diskusi.

Přiměřená náročnost v požadavcích kladených na žáky, vstřícnost většiny učitelů a celkové prostředí přispívají k vytváření převážně příznivého klimatu školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Eva Klasová
Členové týmu	PhDr. Jana Bartošová
	PhDr. Jiří Filla
	PhDr. Marie Stolbenková
	Milena Doležalová, Libuše Komarovová, Ladislava Svatošová	

Ve Strakonících dne 29. ledna 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. 1. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Petr Pícha

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 5 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Smetanova 533, 386 01 Strakonice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – Jihočeský kraj, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice	6. 2. 2004	g6-1008/04-5166
Jihočeský kraj, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice	6. 2. 2004	g6-1008/04-5166

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
5. 2. 2004	g6-1008/04-5166	Připomínky byly podány.